

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

Na temelju članka 97. stavka 7., članka 98. stavka 12. i članka 99. stavka 7. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (Narodne novine, br. __), ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK O OVLAŠTENJU STROJOVOĐA

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje ovlaštenje strojovođa, naročito minimalni uvjeti za izdavanje i valjanost dozvole i potvrde, minimalni zahtjevi u pogledu zdravstvenih uvjeta, obrazovanja i stručne osposobljenosti, način osposobljavanja i ispitivanja strojovođa te uvjeti i način redovnih provjera valjanosti dozvole i potvrde.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi direktiva Europske unije:

- Direktiva 2007/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o davanju ovlaštenja strojovođama koji upravljaju lokomotivama i vlakovima na željezničkom sustavu Zajednice (SL L 315, 3.12.2007.).

Članak 3.

Pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Članak 4.

Prilozi 1. do 4. sastavni su dio ovoga Pravilnika.

UVJETI ZA DOZVOLU

Članak 5.

(1) Minimalni uvjeti za izdavanje i valjanost dozvole za strojovođu odnose se na najnižu starosnu dob, obrazovanje, fizičku i psihičku sposobnost za rad te opću stručnu osposobljenost za rad.

(2) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole koja vrijedi na području Europske unije mora imati najmanje 20 godina života.

(3) Podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole čija je valjanost ograničena na područje Republike Hrvatske mora imati najmanje 18 godina života.

(3) Podnositelj zahtjeva mora imati uspješno završeno osnovno i četverogodišnje srednje obrazovanje tehničke struke, koje uključuje stručno osposobljavanje za teoretsko znanje za samostalno obavljanje poslova i donošenje odluka.

(4) Podnositelj zahtjeva mora dokazati svoju fizičku sposobnost za rad uspješno obavljenim zdravstvenim pregledom kod liječnika u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu koje obavlja djelatnost medicine rada i kod specijaliste medicine rada u privatnoj praksi koji je ovlašten u skladu s pravilnikom donesenim na temelju članka 92. stavka 6. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (u daljnjem tekstu: ovlašteni liječnik).

NACRT PRIJEDLOGA

(5) Zdravstveni pregled ovlaštenog liječnika mora najmanje obuhvatiti provjeru općih zdravstvenih zahtjeva određenih u odjeljcima 1.1., 1.2. i 1.3. Priloga 1., te uključiti preglede određene u odjeljku 2.1. Priloga 1.

(6) Podnositelj zahtjeva mora dokazati svoju psihičku sposobnost za rad uspješnom obavljenim zdravstvenim pregledom psihologa u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu koje obavlja djelatnost medicine rada i kod specijaliste psihologa ili specijaliste medicine rada u privatnoj praksi, koji je ovlašten u skladu s pravilnikom donesenim na temelju članka 92. stavka 6. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (u daljnjem tekstu: ovlašteni psiholog).

(7) Zdravstveni pregled ovlaštenog psihologa mora najmanje obuhvatiti provjeru zdravstvenih zahtjeva određenih u odjeljku 2.2. Priloga 1.

(8) Podnositelj zahtjeva mora dokazati svoju opću stručnu osposobljenost za rad na temelju položenog ispita koji obuhvaća najmanje opće stručno znanje određeno u Prilogu 2.

UVJETI ZA POTVRDU

Članak 6.

(1) Podnositelji zahtjeva za izdavanje i valjanost potvrde mora imati dozvolu za strojovođe i ispunjavati minimalne zahtjeve koji se odnose na znanje jezika, stručno znanje i osposobljenost u pogledu vozila i željezničke infrastrukture za koje se traži potvrda, te poznavanje sustava upravljanja sigurnošću željezničkog prijevoznika ili upravitelja infrastrukture.

(2) Podnositelj zahtjeva mora dokazati stručno znanje i osposobljenost u pogledu vozila za koje traži potvrdu na temelju položenog ispita koji obuhvaća najmanje opće znanje kako je određeno u odjeljcima 1. do 7. Priloga 3.

(3) Podnositelj zahtjeva mora dokazati stručno znanje i osposobljenost u pogledu željezničke infrastrukture za koju traži potvrdu na temelju položenog ispita za provjeru općeg znanja kako je određeno u odjeljcima 1. do 7. Priloga 4.

(4) Podnositelj zahtjeva mora dokazati znanje jezika koji se koristi na željezničkoj infrastrukturi za koju traži potvrdu kako je određeno u odjeljku 8. Priloga 4.

(5) Prije izdavanja potvrde željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture mora podnositelja zahtjeva upoznati sa svojim sustavom upravljanja sigurnošću.

OSPOSOBLJAVANJE

Članak 7.

(1) Osposobljavanje strojovođa obuhvaća:

- dio koji se odnosi na dozvolu i koji odražava opće stručno znanje i
- dio koji se odnosi na potvrdu i koji odražava posebno stručno znanje.

(2) Zahtjevi za opće stručno znanje i osposobljenost za dozvolu određeni su u Prilogu 2.

(3) Vežano uz osposobljenost za potvrdu, zahtjevi za posebno stručno znanje o vozilima određeni su u Prilogu 3., a zahtjevi za posebno stručno znanje o željezničkoj infrastrukturi određeni su u Prilogu 4.

(4) Osposobljavanje strojovođa mora uključivati i zahtjeve koji su određeni u TSI-jima ili ostalim izravno primjenjivim propisima Europske unije.

(5) Poslove osposobljavanja koji se odnose na opće stručno znanje, znanje jezika, te stručno

NACRT PRIJEDLOGA

znanje i osposobljenost u pogledu vozila i željezničke infrastrukture obavljaju ovlašteni centri za osposobljavanje.

(6) Željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture moraju svojim sustavom upravljanja sigurnošću osigurati trajno osposobljavanje strojovođa.

Članak 8.

(1) Osposobljavanje strojovođa mora osigurati odgovarajuću ravnotežu između teoretskog osposobljavanja (predavanja i pokazne vježbe) i praktičnog osposobljavanja (na radnom mjestu, vožnja s pratnjom i vožnja bez pratnje na prugama koje su u svrhu osposobljavanja zatvorene za promet).

(2) Osposobljavanje u svrhu usvajanja prometnih i signalnih pravila moguće je organizirati uz pomoć računalne opreme.

(3) Uporaba simulatora nije obavezna, ali može biti korisna za učinkovito osposobljavanje strojovođa, naročito pri osposobljavanju za rad u izvanrednim okolnostima ili za usvajanje pravila koja se rijetko koriste. Simulatori omogućavaju strojovođama usvajanje ponašanja u situacijama za koje nije moguće obaviti osposobljavanje u stvarnim okolnostima, pri čemu se mogu koristiti video zapisi s prikazom trase iz upravljačnice.

(4) Za stjecanje znanja o trasama potrebno je obaviti dovoljan broj vožnji uz pratnju, u dnevnim i noćnim uvjetima.

ISPITIVANJE

Članak 9.

(1) Sadržaj ispita i uvjete za ispitivače koji provjeravaju opće stručno znanje utvrđuje Agencija općim aktom kojim se uređuje postupak za izdavanje dozvole.

Članak 10.

(1) Sadržaj ispita i uvjete za ispitivače koji utvrđuju znanje jezika i stručno znanje i osposobljenost u pogledu vozila i željezničke infrastrukture utvrditi će željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture aktom kojim se uređuje postupak za izdavanje potvrde.

(2) Ispitivač može biti zaposlenik željezničkog prijevoznika ili upravitelja infrastrukture koji izdaje potvrdu uz uvjet da se ispiti organiziraju na način da se izbjegne svaki sukob interesa.

(3) Sadržaj ispita i uvjeti za ispitivače moraju uključivati i zahtjeve koji su određeni u TSI-jima ili ostalim izravno primjenjivim propisima Europske unije.

(4) Ispit koji se polaže nakon osposobljavanja sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

(5) Sposobnost upravljanja vučnim vozilom provjerava se vožnjom na mreži.

(6) Za provjeru primjene pravila postupanja i osposobljenost strojovođe za rad u izvanrednim okolnostima mogu se koristiti simulatori.

REDOVNE PROVJERE

Članak 11.

(1) Kako bi dozvola ostala valjana, strojovođa mora biti podvrgnut:

- redovnim zdravstvenim pregledima fizičke i psihičke sposobnosti za rad, i
- redovnim provjerama opće stručne osposobljenosti za rad.

(2) Redovni zdravstveni pregledi fizičke i psihičke sposobnosti za rad obavljaju se u skladu s člankom 5. stavcima 4. i 5. ovoga Pravilnika, te po potrebi povremeni zdravstveni pregledi u

skladu s odjeljkom 2.2 Priloga 1.

(3) Učestalost zdravstvenih pregleda fizičke i psihičke sposobnosti za rad određena je u odjeljku 3.1 Priloga 1.

(4) Željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture moraju svojim sustavom upravljanja sigurnošću uspostaviti organizaciju redovnih provjera opće stručne osposobljenosti za rad kako je određeno u Prilogu 2.

(5) Željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture moraju Agenciji dostaviti podatke o provedenim redovnim provjerama opće stručne osposobljenosti za rad.

(6) Agencija podatke o provedenim redovnim provjerama opće stručne osposobljenosti za rad upisuje u registar dozvola, te ih provjerava pri obnovi dozvole.

Članak 12.

(1) Kako bi potvrda ostala valjana, strojovođa mora biti podvrgnut redovnim provjerama ispunjavanja uvjeta za izdavanje i valjanost potvrde.

(2) Željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture moraju svojim sustavom upravljanja sigurnošću odrediti učestalosti provjera iz stavka 1. ovoga članka:

a) provjera znanja jezika (za strojovođe kojima hrvatski nije materinji jezik): najmanje svake tri godine ili nakon prekida obavljanja posla duljeg od godinu dana;

b) provjera znanja o željezničkoj infrastrukturi (uključujući poznavanje trase i prometnih i signalnih pravila): najmanje svake tri godine ili nakon prekida obavljanja posla na određenoj trasi duljeg od godinu dana;

c) provjera znanja o vozilima: najmanje svake tri godine.

(3) O uspješno provedenim provjerama željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture unosom i izjavom na potvrdi te u registru potvrda potvrđuje da strojovođa ispunjava uvjete valjanosti potvrde.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 2013.

MINISTAR
dr. sc. Siniša Hajdaš Dončić

Prilog 1. ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI

1. OPĆI ZAHTJEVI

1.1 Općenito

Strojovođa ne smije imati nikakvih zdravstvenih tegoba, niti uzimati lijekove, farmaceutske proizvode ili sredstva koja bi lako mogla prouzročiti:

- iznenadan gubitak svijesti,

- pomanjkanje pozornosti ili koncentracije,
- iznenadnu nesposobnost obavljanja posla,
- gubitak ravnoteže ili koordinacije,
- znatno ograničenje pokretljivosti.

1.2. Vid

Strojovođa mora ispuniti sljedeće zahtjeve u pogledu vida:

- oštrina vida na daljinu s naočalama / kontaktnim lećama ili bez: 1.0; najmanje 0.5 za slabije oko;
- maksimalne korekcijske leće: dalekovidnost +5 / kratkovidnost -8, odstupanja o kojima odlučuje liječnik dozvoljena su u iznimnim slučajevima i na temelju mišljenja specijaliste za očne bolesti;
- oštrina vida na blizinu i pri srednjoj udaljenosti: zadovoljavajuća, s naočalama / kontaktnim lećama ili bez;
- kontaktne leće i naočale su dozvoljene, kada ih redovno kontrolira specijalist;
- normalno raspoznavanje boja: uporaba priznatih testova, kao što je Ishihara, te po potrebi i drugih priznatih testova;
- vidno polje: cjelovito;
- vid na oba oka: učinkovit, ne zahtijeva se ako osoba ima odgovarajuću prilagodbu i iskustvo s dostatnom kompenzacijom, isključivo u slučaju gubitka binokularnog vida nakon početka rada;
- binokularni vid: učinkovit;
- prepoznavanja signala u boji: test se temelji na prepoznavanju pojedinačnih boja, a ne na relativnim razlikama;
- osjetljivost na kontraste: dobra;
- bez progresivnih očnih bolesti;
- očni implantati, keratotomije i keratektomije su dozvoljene samo pod uvjetom da ih se kontrolira godišnje ili povremeno prema odluci liječnika;
- sposobnost podnošenja bljeskanja;
- kontaktne leće u boji i fotokromatske leće nisu dozvoljene, leće s UV filtrom su dozvoljene.

1.3. Zahtjevi za sluh i govor

Strojovođa mora imati zadovoljavajući sluh dokazan audiogramom, odnosno dovoljno oštar sluh za vođenje telefonskog razgovora i sposobnost da se čuju tonski znakovi upozorenja i poruke s radija.

Kao smjernice uzimaju se sljedeće vrijednosti:

- oštećenje sluha ne smije prelaziti 40 dB pri 500 Hz i 1 kHz;
- oštećenje sluha ne smije prelaziti 45 dB pri 2 kHz za uho koje slabije provodi zvuk;
- ne smije postojati anomalija vestibularnog sustava;
- ne smije postojati trajni poremećaj govora (u slučaju kada je potrebna glasna i jasna razmjena poruka);
- uporaba slušnih aparata dozvoljena je samo u posebnim slučajevima.

1.4. Trudnoća

U slučaju smanjene otpornosti ili na osnovi patološkog stanja, trudnoća se mora smatrati razlogom privremenog obustavljanja rada. Moraju se primjenjivati zakonske odredbe za zaštitu trudnica.

2. MINIMALNI SADRŽAJ PREGLEDA PRIJE ZAPOSŁJAVANJA

2.1. Zdravstveni pregledi za utvrđivanje sposobnosti za rad

- opći zdravstveni pregled;
- pregled osjetilnih funkcija (vid, sluh, raspoznavanje boja);
- analiza krvi i urina, između ostalog i radi ustanovljavanja moguće šećerne bolesti, ukoliko su takve analize potrebne radi ocjene fizičke sposobnosti kandidata;
- elektrokardiogram (EKG) pri mirovanju;
- testiranje na psihotropne tvari kao što su droge ili psihotropni lijekovi i zlouporaba alkohola, što dovodi u pitanje sposobnost kandidata za rad;
- kognitivne sposobnosti: pozornost i koncentracija; pamćenje, opažanje, prosuđivanje;
- komunikacija;
- psihomotoričke sposobnosti: vrijeme reakcije, koordinacija ruku.

2.2 Psihološki pregledi za utvrđivanje sposobnosti za rad

Svrha je psiholoških pregleda utvrđivanje sposobnosti za rad pri zapošljavanju i tijekom rada strojovođa. Kod utvrđivanja sadržaja psihološke ocjene, ispitivanjima je potrebno ustanoviti da strojovođa ne pokazuje dokazane psihološke manjkavosti za obavljanje posla, posebno u pogledu operativne sposobnosti ili mogućih čimbenika osobnosti, koje bi mogle ugroziti sigurno obavljanje poslova.

3. REDOVNI PREGLEDI NAKON ZAPOŠLJAVANJA

3.1. Učestalost

Zdravstveni pregledi (fizičke sposobnosti) moraju se provoditi najmanje svake tri godine do dobne granice od 55 godina, a nakon toga svake godine.

Ovlašteni liječnik mora, pored navedene učestalosti, povećati učestalost pregleda, ukoliko to zahtijeva zdravstveno stanje člana osoblja.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 7. ovoga Pravilnika ovlašteni liječnik mora provesti odgovarajući zdravstveni pregled kada postoji sumnja da vlasnik dozvole ili potvrde više ne ispunjava opće zahtjeve iz odjeljka 1. ovoga Priloga.

Fizičku sposobnost potrebno je provjeravati redovito i nakon svake nezgode pri radu ili svakog prekidanja rada nakon nezgode u koju su bile uključene i osobe.

Ovlašteni liječnik može odlučiti da provede i dodatne odgovarajuće zdravstvene preglede, posebno nakon bolovanja koje je trajalo najmanje 30 dana. Poslodavac mora zahtijevati da ovlašteni liječnik provjeri fizičku sposobnost strojovođe, ukoliko ga je poslodavac morao ukloniti s radnog mjesta iz sigurnosnih razloga.

3.2. Minimalni sadržaj povremenih zdravstvenih pregleda

Ukoliko strojovođa ispunjava kriterije pregleda prije zapošljavanja, povremeni zdravstveni pregledi moraju uključivati barem sljedeće:

- opći zdravstveni pregled;
- pregled osjetilnih funkcija (vid, sluh, raspoznavanje boja);
- analiza krvi i urina za otkrivanje moguće šećerne bolesti te ostalih bolesti na osnovi nalaza kliničkog pregleda;
- testovi na droge, ako postoje kliničke indikacije.

Za strojovođe starije od 40. godina mora se obaviti i EKG pri mirovanju.

Prilog 2. **OPĆE STRUČNO ZNANJE I ZAHTJEVI ZA DOZVOLU**

Ciljevi općeg stručnog osposobljavanja su sljedeći:

- stjecanje znanja i usvajanje postupaka koji se odnose na željeznički sustav, uključujući sigurnosna načela i propise koje se odnose na odvijanje i upravljanje prometom;
- stjecanje znanja i usvajanje postupaka koji se odnose na rizike vezane uz željeznički sustav i različite načine otklanjanja rizika;
- stjecanja teoretskog znanja i usvajanje postupaka o osnovnim načelima jednog ili više načina odvijanja željezničkog prometa;
- stjecanja znanja i usvajanje postupaka o vlakovima, njihovim sastavima i tehničkim zahtjevima za vučna vozila, teretne vagoni, putničke vagoni i ostala vozila.

Strojovođe posebno moraju biti sposobni:

- razumjeti posebne zahtjeve za obavljanje poziva strojovođe, njegove važnosti te stručnih i osobnih uvjeta (dugotrajno radno vrijeme, odsutnost od kuće, itd.);
- primjenjivati pravila za rad na siguran način;
- razlikovati vozila;
- poznavati i precizno primjenjivati načine i metode rada;
- poznavati primjenjive dokumente i upute (priručnik za postupke, priručnik za pruge, upute za strojovođu, priručnik za kvarove, itd.), naročito one utvrđene u TSI-ju za podsustav odvijanje i upravljanje prometom;
- osposobiti se za odgovorno ponašanje u situacijama koje su vezane za sigurnost;
- poznavati postupke koji se primjenjuju u slučaju nesreća, naročito onima u kojima su sudjelovale osobe;
- razlikovati opasnosti koje su općenito povezane s odvijanjem željezničkog prometa;
- poznavati načela prometne sigurnosti;
- primjenjivati osnovna načela elektrotehnike.

Prilog 3. **STRUČNO ZNANJE O VOZILIMA I ZAHTJEVI ZA POTVRDU**

Nakon provedenog posebno stručnog osposobljavanja u pogledu vozila, strojovođe moraju biti sposobni izvršavati sljedeće:

1. PROVJERA PRIJE POLASKA

Strojovođa mora biti osposobljen da prije polaska:

- prikupi dokumentaciju i potrebnu opremu;
- provjeri funkcionalnost vučnog vozila;
- provjeri podatke unesene u dokumentaciju koja se nalazi na vučnom vozilu;
- na temelju navedenih provjera i testova utvrdi da je vučna jedinica podobna za vuču vlaka te funkcionalnost sigurnosne opreme;
- pri primopredaji lokomotive ili na početku putovanja provjeri dostupnost i funkcionalnost propisane zaštitne i sigurnosne opreme;
- provede sve rutinske radove preventivnog održavanja.

2. POZNAVANJE VOZILA

Za upravljanje vučnim vozilom strojovođe moraju biti upoznati s upravljačkim elementima i pokazivačima koji im stoje na raspolaganju, a posebno one koji se odnose na:

NACRT PRIJEDLOGA

- sustav vuče;
- sustav kočnja;
- opremu vezanu uz sigurnost.

Kako bi otkrili i locirali nepravilnosti na vozilima, te kako bi o njima izvješćivali i odlučivali što je potrebno za njihov popravak i u određenim slučajevima samostalno poduzimali korake, strojovođe moraju poznavati:

- mehaničke konstrukcije;
- opremu za ovjes i priključivanje;
- pogonski mehanizam;
- sigurnosnu opremu;
- rezervoare za gorivo, sustave opskrbe gorivom, ispušne sustave;
- značenje oznaka u unutarjosti i na vanjskim dijelovima vozila, a posebno simbola koji se koriste za prijevoz opasnih tvari;
- sustave za bilježenje podataka;
- električne i pneumatske sustave;
- sustave oduzimača struje i visokonaponske sustave;
- komunikacijsku opremu (radijsku vezu između prometnika i vlaka i slično);
- pripremu vožnje;
- sastavne dijelove vozila, njihovu funkciju i posebne sustave vagona, posebno sustave za zaustavljanje vlaka pražnjenjem glavnog zračnog voda;
- sustav kočnja;
- dijelove specifične za vučna vozila;
- pretvarače, motore i reduktore.

3. ISPITIVANJE KOČNICA

Strojovođe moraju biti sposobni:

- prije polaska provjeriti i izračunati kočnu masu vlaka, koja mora sukladno dokumentima vlaka odgovarati kočnoj masi za tu prugu;
- prije polaska, pri polasku i tijekom vožnje provjeriti funkcioniranje različitih sastavnih dijelova sustava kočnja vučnog vozila i vlaka.

4. REŽIM VOŽNJE I NAJVEĆA BRZINA VLAKA S OBZIROM NA ZNAČAJKE PRUGE

Strojovođe moraju biti sposobni:

- uzeti u obzir podatke koji im se daju prije polaska;
- utvrditi način vožnje i graničnu brzinu vlaka na temelju varijabli kao što su ograničenja brzine, vremenski uvjeti ili moguće promjene signalizacije.

5. UPRAVLJANJE VUČNIM VOZILOM

Strojovođe moraju biti sposobni upravljati vučnim vozilom (vlakom) na način kojim se ne oštećuje oprema niti vozila:

- koristiti sve dostupne upravljačke sustave u skladu s važećim pravilima;
- pokrenuti vlak uzimajući u obzir ograničenja trenja i snage;
- koristiti kočnice za usporavanje i zaustavljanje, bez oštećenja na vozilima i opremi.

6. NEPRAVILNOSTI

Strojovođe moraju biti sposobni:

- prepoznati neuobičajene događaje u vezi s ponašanjem vlaka;

- pregledati vlak i utvrditi znakove nepravilnosti, razlikovati ih, reagirati u skladu s njihovom relativnom važnosti, te ih pokušati popraviti, dajući uvijek prednost sigurnosti željezničkog sustava i osoba;
- poznavati raspoloživa zaštitna i komunikacijska sredstva.

7. POREMEĆAJI I NESREĆE

Strojovođe moraju biti sposobni u slučaju poremećaja i nesreća koji se dogode tijekom vožnje, naročito u slučaju požara i nesreća u kojima sudjeluju osobe:

- poduzeti mjere zaštite vlaka i pozvati pomoć u slučaju nesreće u kojoj su sudjelovali putnici u vlaku;
- odrediti prevoze li se vlakom opasne tvari i prepoznati ih na temelju dokumentacije vlaka i popisa vagona;
- poznavati postupke za evakuaciju vlaka u slučaju nužde.

8. UVJETI ZA NASTAVAK VOŽNJE NAKON POREMEĆAJA

Strojovođe moraju nakon poremećaja u kojoj su sudjelovala vozila biti sposobni ocijeniti može li vlak nastaviti vožnju i pod kojim uvjetima, tako da o tim uvjetima što je prije moguće obavijeste upravitelja željezničke infrastrukture.

Strojovođe moraju biti sposobni utvrditi je li potrebna stručna procjena prije no što vlak nastavi vožnju.

9. VOZILO U MIROVANJU

Strojovođe moraju biti sposobni poduzeti mjere kako bi spriječili pokretanje ili neočekivano pomicanje vlaka ili njegovih dijelova čak i u najtežim uvjetima.

Pored toga, strojovođe moraju poznavati mjere kojima mogu zaustaviti vlak ili njegove dijelove u slučaju neočekivanog pomicanja.

Prilog 4.

STRUČNO ZNANJE O ŽELJEZNIČKOJ INFRASTRUKTURI I ZAHTJEVI ZA POTVRDU

1. ISPITIVANJE KOČNICA

Strojovođe moraju biti sposobni prije polaska provjeriti i izračunati odgovara li snaga kočenja vlaka snazi kočenja koja se zahtijeva za prugu, kako je utvrđeno u dokumentaciji o vlaku.

2. REŽIM VOŽNJE I NAJVEĆA BRZINA VLAKA U ODNOSU NA ZNAČAJKE PRUGE

Strojovođe moraju biti sposobni:

- zapamtiti podatke koji im se daju prije polaska, kao što su ograničenja brzine ili moguće promjene signalizacije;
- utvrditi način vožnje i najveću brzinu vlaka na temelju značajki pruge.

3. POZNAVANJE PRUGE

Strojovođe moraju biti sposobni predvidjeti probleme i na odgovarajući način reagirati u skladu sa načelima sigurnosti i drugim čimbenicima, kao što su točnost i gospodarski aspekti. Stoga moraju dobro poznavati željezničke pruge i opremu na trasama (i alternativnim trasama) za koje im se izdaje potvrda.

Bitno je znanje o sljedećem:

- uvjeti vožnje (promjena kolosijeka, jednosmjerni promet, itd.);

NACRT PRIJEDLOGA

- kontrola trase na osnovu odgovarajuće dokumentacije;
- utvrđivanje kolosijeka koji se mogu koristiti za određenu vrstu vožnje;
- važeći prometni propisi i značenje signalizacije;
- režim vožnje;
- sustav pružnih blokova i vezani propisi;
- nazivi kolodvora i njihov položaj, uočavanje kolodvora i prometnih ureda izdaleka (radi odgovarajućeg prilagođavanja brzine);
- prijelazna signalizacija između različitih operativnih sustava i različitih sustava napajanja električnom energijom;
- ograničenja brzine za različite kategorije vlakova kojima se upravlja;
- topografske značajke;
- određeni uvjeti kočenja, npr. na prugama s velikim nagibom;
- posebne operativne značajke: posebni signali, znakovi, uvjeti polaska itd.

4. SIGURNOSNI PROPISI

Strojovođe moraju biti sposobni:

- pokrenuti vlakove samo kada su ispunjeni svi propisani uvjeti (vozni red, naredba ili signal za polazak, po potrebi uporabu signala, itd.);
- promatrati signale uz prugu i u upravljačnici, odmah i bez greške ih protumačiti, te djelovati kako je utvrđeno;
- sigurno upravljati vlakom u skladu s posebnim režimima vožnje: primjenjivati posebne režime ukoliko im se tako naloži, privremena ograničenja brzine, vožnju u suprotnom smjeru, dozvola za prolazak pokraj signala u slučaju opasnosti, promjena smjera vožnje, okretanje, prolazak kroz gradilišta, itd.;
- poštivati planirana ili dodatna zaustavljanja vlaka, i ako je potrebno dodatno obavljati određene poslove za putnike tijekom tih stajanja, prije svega otvaranje i zatvaranje vrata.

5. UPRAVLJANJE VLAKOM

Strojovođe moraju biti sposobni:

- u svakom trenutku odrediti položaj vlaka na pruzi;
- koristiti kočnice za usporavanje i zaustavljanje, bez oštećenja na vozilima i opremi;
- prilagoditi vožnju vlaka u skladu s voznim redom i svim ostalim naredbama o štednji energije, vodeći računa o značajkama vučne jedinice, vlaka, pruge i okoliša.

6. NEPRAVILNOSTI

Strojovođe moraju biti sposobni:

- prepoznati neuobičajene događaje u vezi s infrastrukturom i okolišem, koliko to dozvoljava upravljanje vlakom: signale, kolosijeka, napajanje, željezničko-cestovne prijelaze, okoliš kolosijeka, ostali promet;
- odrediti odgovarajuću udaljenost za izbjegavanje prepreka;
- obavijestiti upravitelja infrastrukture što je moguće prije o mjestu i naravi uočenih nepravilnosti, vodeći računa o tome da je upravitelj infrastrukture dobro razumio obavijest;
- vodeći računa o željezničkoj infrastrukturi, osigurati ili poduzeti mjere za osiguravanje sigurnosti prometa i osoba kada god je to potrebno.

7. POREMEĆAJI I NESREĆE U VOŽNJI, POŽARI I NESREĆE U KOJIMA SU UKLJUČENE OSOBE

Strojovođe moraju biti sposobni:

NACRT PRIJEDLOGA

- poduzeti mjere zaštite vlaka i pozvati pomoć u slučaju nesreće, u kojoj su sudjelovali putnici u vlaku;
- odrediti gdje će zaustaviti vlak u slučaju požara i po potrebi olakšati evakuaciju putnika;
- ukoliko ne može sam svladati požar, što je prije moguće poslati korisne informacije o požaru;
- o tim uvjetima što je moguće prije obavijestiti upravitelja željezničke infrastrukture;
- ocijeniti omogućuje li infrastruktura nastavak vožnje vlaka i pod kojim uvjetima.

8. PROVJERA ZNANJA JEZIKA

Strojovođe koji s upraviteljem željezničke infrastrukture moraju komunicirati o pitanjima od značaja za sigurnost, moraju znati jezik koji odredi dotični upravitelj infrastrukture. Njihovo znanje jezika mora im omogućiti aktivno i učinkovito sporazumijevanje u uobičajenim i izvanrednim situacijama.

Strojovođe moraju znati koristiti poruke i komunikacijske metode utvrđene u TSI-ju za podsustav odvijanje i upravljanje prometom.

Strojovođe moraju znati komunicirati u skladu s razinom 3 tablice jezičnih i komunikacijskih razina.

Sposobnost usmenog izražavanja na određenom jeziku dijeli se na pet razina:

Razina	Opis
5	<ul style="list-style-type: none">- sposobnost prilagodbe svakom sugovorniku- sposobnost davanja mišljenja- sposobnost pregovaranja- sposobnost uvjeravanja- sposobnost davanja savjeta
4	<ul style="list-style-type: none">- sposobnost reagiranja u potpuno neočekivanim situacijama- sposobnost izražavanja pretpostavki- sposobnost izražavanja utemeljenog mišljenja
3	<ul style="list-style-type: none">- sposobnost reagiranja u praktičnim situacijama koje uključuju nepredviđeni element- sposobnost opisivanja- sposobnost vođenja jednostavnog razgovora
2	<ul style="list-style-type: none">- sposobnost reagiranja u jednostavnim situacijama- sposobnost postavljanja pitanja- sposobnost odgovaranja na pitanja
1	<ul style="list-style-type: none">- sposobnost razgovora pomoću napamet naučenih rečenica